

Gedragbeleid IKC De Rythmeen: Zo zijn onze manieren

Samen werken aan veiligheid, rust en ontwikkeling

1. Visie

IKC De Rythmeen wil een veilige, voorspelbare en positieve leeromgeving bieden waarin ieder kind zich gezien voelt en tot leren kan komen. Een goed pedagogisch klimaat vraagt om duidelijke afspraken, consistente routines en gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle volwassenen in de school.

Gedrag is te leren. Kinderen ontwikkelen sociale vaardigheden stap voor stap. Het is onze taak om hen hierin te begeleiden, te oefenen en te ondersteunen. Wij benaderen gedrag als leerproces: fouten maken mag, herstellen hoort erbij.

Bouwen aan weerbaarheid en positief gedrag

Binnen onze school zetten wij preventief in op het versterken van sociaal-emotionele vaardigheden en positief gedrag. Een belangrijke pijler hierin is de structurele inzet van het programma Rots & Water, in combinatie met het stimuleren van Plusgedrag. Onderliggend werken wij doelgericht aan de ontwikkeling van executieve functies, die een verbindende en ondersteunende rol spelen bij leren, gedrag en zelfregulatie.

Rots & Water is een psychofysiek programma dat leerlingen helpt om steviger in hun schoenen te staan, respectvol om te gaan met anderen en bewuste keuzes te maken in sociale situaties. Door middel van fysieke oefeningen, reflectie en gesprek leren kinderen hun eigen grenzen herkennen en aangeven, spanning reguleren en samenwerken. De lessen versterken zelfvertrouwen, zelfbeheersing en wederzijds respect. Tegelijkertijd worden belangrijke executieve functies geoefend, zoals impulscontrole, emotieregulatie, flexibiliteit, aandacht en het kunnen stoppen en nadenken vóór handelen. Preventief draagt dit bij aan een veilig pedagogisch klimaat, omdat leerlingen vaardigheden ontwikkelen om conflicten te voorkomen en op een constructieve manier met verschillen om te gaan. Rots & Water ondersteunt daarmee zowel individuele weerbaarheid als groepsvorming.

Indien nodig werken we aanvullend met de principes van Plusgedrag. Plusgedrag verwijst naar zichtbaar positief, helpend en verantwoordelijk gedrag dat bijdraagt aan een veilige en prettige leeromgeving. Door dit gedrag expliciet te benoemen, te waarderen en te bekrachtigen, sturen we preventief op gewenst gedrag in plaats van uitsluitend te reageren op ongewenst gedrag. Leerlingen leren welk gedrag bijdraagt aan de groep, ervaren succesmomenten en ontwikkelen eigenaarschap over hun handelen. Ook hier spelen executieve functies een belangrijke rol: leerlingen oefenen met plannen, volhouden, keuzes maken en het bijsturen van hun gedrag.

De combinatie van Rots & Water, Plusgedrag en het doelgericht versterken van executieve functies zorgt voor een gedeelde taal rondom gedrag, emoties en sociale interactie. Dit helpt leerlingen, leerkrachten en ouders om verwachtingen helder te houden en consequent te handelen. Ons uitgangspunt is dat preventie begint bij het aanleren en oefenen van vaardigheden, het versterken van relaties en het creëren van een cultuur waarin positief gedrag wordt gezien en gewaardeerd.

Doel van het beleid

Ons gedragsbeleid is niet gericht op straffen, maar op:

- ✓ leren
- ✓ herstellen
- ✓ verantwoordelijkheid nemen
- ✓ sociale groei
- ✓ veiligheid voor iedereen

Zo bouwen we samen aan een school waarin ieder kind zich kan ontwikkelen.

2. Schoolbrede verantwoordelijkheid

Gedrag is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het hele team. Afspraken en routines zijn in de hele school gelijk, zodat kinderen duidelijkheid en voorspelbaarheid ervaren. Door consistent handelen voorkomen we onrust, onduidelijkheid en ongelijkheid.

We formuleren verwachtingen positief: we benoemen welk gedrag we **wel** willen zien.

Iedere schooldag starten we met een nieuwe kans.

3. Storend gedrag

Storend gedrag betreft lichte, vaak kortdurende verstoringen die horen bij het leerproces. Voorbeelden zijn:

- praten of geluid maken tijdens de les, zoals tikken met de pen, praten of giechelen.
- afgeleid zijn of rondlopen
- materiaal niet op orde hebben
- kleine conflicten
- niet luisteren naar instructies
- Kleine conflicten met klasgenoten, zoals ruzies over speelgoed of over een stoel.

Bij jonge kinderen (groep 1-2) hoort extra oefentijd bij hun ontwikkeling. Leerkrachten stemmen hun aanpak af op de leeftijd en het individuele kind.

Aanpak

Wij werken met een **maatregelenladder**. De kern hiervan is:

1. Eerst benoemen we gewenst gedrag
2. We geven complimenten voor positief gedrag
3. We corrigeren rustig en voorspelbaar
4. We bieden herstelmogelijkheden

De maatregelenladder geldt per schooldag; elke dag beginnen we opnieuw.

Wanneer storend gedrag zich herhaaldelijk voordoet, informeren we ouders en zoeken we samen naar oplossingen. Indien nodig wordt extra ondersteuning ingezet met een afgebakend plan en evaluatiemomenten.

Doel: herstel, groei en succeservaring.

4. Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag schaadt het gevoel van veiligheid van anderen. Dit kan zijn:

- fysiek: slaan, schoppen, hard duwen
- verbaal: schelden, dreigen
- sociaal: buitensluiten, manipuleren, pesten, roddelen
- digitaal: cyberpesten, ongepaste berichten sturen
- herhaald negeren van afspraken of instructies

Dit gedrag vraagt om directe begeleiding.

Herstelgericht handelen

Na een incident volgt altijd een herstelgesprek waarin we:

- verantwoordelijkheid bespreken
- excuses stimuleren
- reflecteren op het gedrag
- afspraken maken voor de toekomst

Bij herhaling worden ouders betrokken en werken we samen aan structurele ondersteuning. Indien nodig schakelen we externe partners in. Ook hier geldt: elke nieuwe dag biedt een nieuwe start.

Bij jonge kinderen (groep 1-2) hoort extra oefentijd bij hun ontwikkeling. Leerkrachten stemmen hun aanpak af op de leeftijd en het individuele kind.

Time-outdag

In uitzonderlijke situaties, waarin sprake is van ernstig en herhaald grensoverschrijdend gedrag, kan de school kiezen voor een time-outdag. Deze dag biedt de leerling ruimte om tot rust te komen, te reflecteren op het eigen handelen en samen met ouders en school afspraken te maken voor een positieve voortzetting van de schoolgang. Het doel van een time-outdag is niet straffen, maar leren, herstellen en opnieuw kunnen starten.

5. Maatwerk

Voor sommige leerlingen is extra ondersteuning nodig. In overleg met ouders kan maatwerk worden ingezet. Dit kan bestaan uit aangepaste time-out begeleiding, individuele ondersteuning of een handelingsplan met evaluatiemomenten.

6. Samenwerking met ouders

School en thuis hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid in de sociale ontwikkeling van kinderen. Open communicatie en samenwerking zijn essentieel.

Wanneer gedrag aandacht vraagt:

- informeren we ouders tijdig
- zoeken we samen naar oplossingen
- maken we duidelijke afspraken
- evalueren we de voortgang

Wij gaan uit van vertrouwen, partnerschap en gedeelde zorg voor het kind.

7. Doel van het beleid

Ons gedragsbeleid is niet gericht op straffen, maar op:

- ✓ leren
- ✓ herstellen
- ✓ verantwoordelijkheid nemen
- ✓ sociale groei
- ✓ veiligheid voor iedereen

Zo bouwen we samen aan een school waarin ieder kind zich kan ontwikkelen.